

Advies nr. 33 /2008 van 24 september 2008

Betreft: Ontwerp van Koninklijk besluit tot bepaling van de modaliteiten voor de verwerking van de persoonsgegevens en de informatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, in het raam van de algemene nationale gegevensbank. (A/2008/033)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna privacywet), inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van de Vice-Eerste Minister en Minister van Binnenlandse Zaken, ontvangen op 6 augustus 2008;

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans;

Brengt op 24/09/2008 het volgend advies uit:

I. VOORSTELLING

1. Met zijn schrijven van 1 augustus 2008 legt de Minister van Binnenlandse Zaken een ontwerp van koninklijk besluit ter advies voor aan de Commissie tot bepaling van de modaliteiten voor de verwerking van de persoonsgegevens en de informatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, in het raam van de algemene nationale gegevensbank ("het ontwerp van koninklijk besluit").

2. Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt het vastleggen van de modaliteiten waaronder de politiediensten persoonsgegevens en informatie mogen verzamelen en verwerken in het raam van de opdrachten waarmee zij worden belast.

II. VOORGESCHIEDENIS

3. Het ontwerp van koninklijk is een gewijzigde versie van een vorig ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de modaliteiten voor de verwerking van de persoonsgegevens en de informatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, in het raam van de algemene nationale gegevensbank (ANG), waarover de Commissie een advies uitbracht op 21 maart 2007.¹

4. De Commissie stelt met genoeg vast dat een aantal van de opmerkingen die zij formuleerde in haar advies van 21 maart 2007 werden opgevolgd en dat een meer volledige uitleg werd verschaft. Bijgevolg zullen in het onderhavig advies vooral de punten onderzocht worden die nog vragen oproepen alsook de wijzigingen waarbij nog vraagtekens geplaatst worden. Voorafgaandelijk moet nog opgemerkt worden dat de Nederlandstalige versie van het Verslag aan de Konings nog een reeks mankementen vertoont en nog dient te worden gereviseerd.

III. ONDERZOEK VAN DE TEKST

1. Internationale opvolging

5. Artikel 1 van het ontwerp van koninklijk besluit verduidelijkt: "*De algemene nationale gegevensbank omvat eveneens het nationale gedeelte van internationale informatiesystemen, ingesteld of beheerd voor doeleinden van internationale politiesamenwerking*"

¹ Advies nr 12/2007 van 21 maart 2007 *betreffende een Ontwerp van koninklijk besluit tot bepaling van de modaliteiten voor de verwerking van de persoonsgegevens en de informatie van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus in het raam van de algemene nationale gegevensbank.*

6. In haar advies van 21 maart 2007 (paragraaf 15) had de Commissie het ontbreken opgemerkt van regels met betrekking tot gegevens die werden meegegeeld aan of ontvangen van buitenlandse autoriteiten. Zij stelde zich met name vragen over het gevaar dat in België geschrapte gegevens nog steeds geconsulteerd konden worden via een internationale databank. De Commissie wijst op de reeds geldende regels voor Schengen data, en gaat ervan uit dat buitenlandse data in België onder de WVP vallen en dat uitvoer van Belgische data wel onderworpen is aan het principe van afdoende bescherming in het land van bestemming.

7. De Commissie is zich bewust van de moeilijkheden voor het invoeren van specifieke veiligheidsregels voor de gegevens die uitgewisseld worden met buitenlandse autoriteiten, onder meer in het licht van de talrijke discussies die hierover gevoerd worden op Europees niveau². Zij beveelt niettemin aan dat bijzonder aandachtig zou gewaakt worden over de lotsbestemming van deze gegevens en dat de regels en procedures zo vlug mogelijk zouden aangenomen worden.

2. De basisregistratie

8. De Commissie neemt akte van het standpunt van de steller van het ontwerp dat vattingsystemen zoals ISLP, FEEDIS en (in de toekomst) POLoffice niet als systemen van basisregistratie beschouwd worden, hoewel, zoals de steller terecht stelt, een aantal modules ervan effectief wel dienst doen als basisregistratie. De vraag blijft dus relevant of de regels van onderhavig KB van toepassing zullen zijn op die basisregistraties in voormelde systemen. Het ontwerp Verslag aan de Koning antwoordt daar niet op. Is het bijvoorbeeld denkbaar dat een persoonsgegeven gewist is in de ANG maar toch aanwezig blijft in ISLP?

3. Het begrip

9. Onder artikel 14 §3, 2^e lid, 6° is het verkieselijker de woorden "verleent zijn akkoord" te vervangen door de woorden "moet zijn akkoord worden gevraagd" vermits het in zijn huidige redactie de indruk geeft dat het controleorgaan geen andere keuze heeft dan zijn akkoord te geven. In de Franstalige versie, zal de structuur van de zin gewijzigd moeten worden om dezelfde betekenis te hebben als in de Nederlandse tekst.

² Zie onder meer het voorstel van kaderbeslissing van de Raad betreffende de bescherming van persoonsgegevens die verwerkt worden in het raam van de gerechtelijke- en politionele samenwerking in strafzaken.

4. De toegang

10. De Commissie neemt er akte van dat zowel haar leden als de leden van het Comité P en de Dienst Enquêtes P toegang hebben tot de ANG krachtens hun eigen organieke wetgeving en dat een bijkomende bepaling in die zin in onderhavig koninklijk besluit niet noodzakelijk is.

5. Categorieën van gegevens in de ANG voor doeleinden van bestuurlijke politie

11. Artikel 28, 1°, c vermeldt de elektronische identificatiegegevens die in het kader van de bestuurlijke politie zullen worden opgenomen in de ANG. De Commissie gaat ervan uit dat dit gegevens zijn die aanvankelijk via de gerechtelijke politiefunctie zijn verkregen vermits er geen enkele wettelijke basis bestaat voor de politiediensten om in het kader van hun taken van bestuurlijke politie elektronische identificatiegegevens op te sporen. Dezelfde opmerking kan worden gedaan m.b.t. de elektronische localisatiegegevens (art. 28, 1°, d) die al evenmin in dit kader van administratieve politie kunnen verzameld worden. Het onderscheppen en opvolgen van sms-berichten kan natuurlijk alleen maar in het kader van een strafrechtelijk vooronderzoek (gerechtelijke politie). Voor deze gegevens wordt nog verwezen naar het punt 7 hieronder. Idem dito voor de biometrische gegevens (art. 28, 1°, e). Indien het daarentegen om eigen bestuurlijke politiebevoegdheden zou gaan had de Commissie graag de wettelijke basis daarvoor vernomen.

6. Regels betreffende het wissen

6.1. Basisinformatiesysteem en beheer van de interventies

12. Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet een maximale bewaringstermijn van 10 jaar voor de persoonsgegevens die geregistreerd worden in het basisinformatiesysteem (artikel 6 3de lid) en het beheer van de interventies (artikel 7). Deze bewaringstermijn vangt aan na de laatste gegevensverwerking. Zoals de Commissie reeds onderstreepte in haar advies van 21 maart 2007 (punt 21) stelt zich de vraag wat wordt bedoeld met "laatste bewerking"?

13. Zo vormt een gewone raadpleging een verwerking in de zin van de wet op de verwerking van persoonsgegevens. Men zou moeten vermijden dat een inlichting die – overeenkomstig de regels - gewist werd in de "centrale" ANG, bewaard zou kunnen worden in het basisinformatiesysteem/beheer van de interventies, louter door het feit dat de inlichting bijvoorbeeld werd geraadpleegd in het basisinformatiesysteem/beheer van de interventies, net voor zij werd gewist.

14. De Commissie is van mening dat de regel zou moeten verduidelijkt worden.

6.2. Maatregelen

15. In haar advies van 21 maart 2007 had de Commissie het gebrek onderstreept van regels voor de uitwissing en de registratievoorwaarden van maatregelen (permanente en niet-permanente). De Commissie stelt vast dat deze regels nog steeds ontbreken en dat in dit verband niets werd voorzien in het ontwerp van koninklijk besluit. Gelet op het bijzonder schendend karakter van deze maatregelen voor het privéleven van de burger, herhaalt de Commissie haar opmerkingen en legt zij de nadruk op de noodzaak om regels te voorzien, zowel voor de registratie van de maatregel als voor de uitwissing ervan.

6.3 "Centrale" ANG

16. Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet maximale bewaringstermijnen voor de gegevens: 10 jaar inzake bestuurlijke politie (art. 31) en 30 jaar (art. 54 §2) inzake gerechtelijke politie.

17. Bij het lezen van de artikelen 30 §2 en 53 §3 van het ontwerp van koninklijk besluit begrijpt de Commissie dat voor de berekening van de termijnen het laatste "feit" als vertrekpunt wordt genomen, ongeacht of dit een feit van bestuurlijke, dan wel gerechtelijke politie betreft.

18. Het verslag aan de Koning verduidelijkt in dit opzicht (blz. 61) dat "zelfs indien de finaliteit van de verwerking voor doeleinden van bestuurlijke politie niet identiek is met de finaliteit van de verwerking voor doeleinden van gerechtelijke politie, zijn zij onderling compatibel en vullen zij elkaar aan. De informatie van bestuurlijke politie en van gerechtelijke politie betreffende eenzelfde persoon, laten inderdaad toe zijn dossier volledig te kennen en laten derhalve toe om aan de overheden, met volledige kennis van zijn toestand, de tegenover hem te nemen maatregelen voor te stellen. Dat rechtvaardigt de regel van artikel 53, § 3".

19. Voor zover de Commissie dit goed begrepen heeft zou het dus kunnen gaan om bijvoorbeeld iemand die gekend is voor een feit van slagen en verwondingen, daterend van 2000 (gerechtelijke politie). Vermits de bewaringstermijn 30 jaar bedraagt zou deze persoon moeten gewist worden in 2030. Welnu, in 2029 wordt deze persoon geregistreerd voor hooliganisme (bestuurlijke politie). In toepassing van artikel 30 §2 van het ontwerp van koninklijk besluit zou de registratie van het feit van slagen en verwondingen bijgevolg kunnen behouden blijven tot 2039. Zo zou eveneens in toepassing van artikel 53 §3 van het ontwerpbesluit de registratie van een persoon die geregistreerd werd wegens een feit van bestuurlijke politie behouden blijven tot na de maximumtermijn van 10 jaar ingevolge de registratie van een feit van gerechtelijke politie (en dus zou de 30-jarige termijn

gelden). Het is alleszins aangewezen dat de steller van het ontwerp een paar concrete voorbeelden geeft van de toepassing van de koppelingsregeling voorzien in art. 30 §2 en 53 §3

20. Dit belet niet dat de opmerking van het meenemen van gegevens (respectievelijk bestuurlijk – gerechtelijk en omgekeerd) zoals verwoord in het nummer 21 en 51 van het advies van 21 maart 2007 nog altijd even pertinent blijft. Het verslag aan de Koning antwoordt naast de kwestie op dit punt en formuleert geen antwoord op het voorbeeld dat werd gegeven. Het gaat wel degelijk over meenemen van gegevens in beide richtingen in de centrale ANG (en wellicht ook in de basisregistratiesystemen).

Wat er ook van zij, de Commissie wenst te benadrukken dat een maximumtermijn op zich niet de bewaring van een gegeven kan rechtvaardigen. Een concreet belang moet steeds kunnen worden aangetoond.

7. Categorie van gecentraliseerde gegevens inzake bestuurlijke politie

21. De Commissie stelt vast, zoals hoger reeds vermeld, dat de elektronische lokalisatiegegevens werden toegevoegd aan de gegevens die kunnen verwerkt worden voor doeleinden van bestuurlijke politie (artikel 28, 1° d van het ontwerp van koninklijk besluit).

22. Het verslag aan de Koning verantwoordt de toevoeging van deze gegevens door het feit dat "deze gegevens worden verwerkt in bestuurlijke politie, onder meer om de SMS-berichten van de leiders van een groepering die een bijzonder belang vertoont voor de openbare orde te kunnen opvolgen en onderscheppen, bijvoorbeeld in het raam van het beheer van een gebeurtenis van openbare orde".

23. De Commissie herinnert eraan dat artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie op een exhaustieve wijze de doeleinden bepaalt waarvoor verkeersgegevens en identificatiegegevens geregistreerd en bewaard worden. Deze doeleinden zijn:

- het opsporen en de beteugeling van strafbare feiten
- de beteugeling van kwaadwillige oproepen naar de nooddiensten
- het onderzoek door de ombudsdienst voor telecommunicatie naar de identiteit van de personen die kwaadwillig gebruik hebben gemaakt van een elektronische communicatienetwerk of -dienst.

24. Artikel 126 van de wet van 13 juni 2005 moet overeenkomstig de Richtlijn 2006/24/EG³ zodanig toegepast worden dat de lokalisatiegegevens inbegrepen zijn. Deze gegevens zullen bijgevolg enkel geregistreerd en bewaard kunnen worden voor de in dit artikel vermelde doeleinden.

25. Bijgevolg is er geen wettelijke basis voor de verwerking van gegevens voor een ander doeleinde, zoals bijvoorbeeld een doeleinde van bestuurlijke politie.

IV. CONCLUSIES

26. De Commissie brengt een gunstig advies onder de uitdrukkelijke voorwaarde dat rekening wordt gehouden met de hierboven geformuleerde opmerkingen, en meer in het bijzonder :

- de opheldering van de regels voor de uitwissing van de persoonsgegevens die geregistreerd werden in het basisinformatiesysteem en het beheer van de interventies,
- het aspect van de internationale informatiegegevensstroom,
- het ontbreken van regels betreffende de registratie van maatregelen,
- het verwijderen van de lokalisatiegegevens onder de gegevens die verwerkt worden voor doeleinden van bestuurlijke politie,
- de problematiek van de koppeling van de bestuurlijke aan de gerechtelijke gegevens en omgekeerd m.b.t. de problematiek van de uitwissing.
- de wettelijke basis voor een reeks van gegevens voor doeleinden van bestuurlijke politie wordt verduidelijkt

27. De Commissie wenst op de hoogte gehouden te worden van het gevolg dat zal verleend worden aan deze overwegingen en houdt zich hiertoe ter beschikking van de Minister van Binnenlandse Zaken.

Voor de Administrateur m.v.,

De Voorzitter,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Willem Debeuckelaere

³ Richtlijn 2006/24/EG van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2006 betreffende de bewaring van gegevens die zijn gegenereerd of verwerkt in verband met het aanbieden van openbaar beschikbare elektronische communicatiediensten of van openbare communicatienetwerken